הכרת תודה

מתוך "סיפורי פיות מאירופה"
י. ג'קובס 1916
צייר ד. בטטן

אדם עבר ביער וראה פתאום דבר מוזר, שחור, כמו שוט מתפתל תחת אבן. הדבר סיקרן אותו והוא הרים את האבן ומצא שם נחש שחור גדול.
"כמה טוב" אמר הנחש "כבר יומיים אני מנסה להשתחרר מהאבן הזו. הו, כמה אני רעב. ואין כאן בסביבה דבר אוכל אז אני חייב לאכול אתך."
"זה לא יהיה נכון" אמר האיש בקול רועד "לולא אני, לא היית יוצא לעולם מתחת האבן הזו."
"זה לא שייך לעניין. שמירת החיים של עצמו הוא החוק הראשון בעולם. תוכל לשאול וכל אחד יגיד שזה כך."
"כל אחד יגיד שהכרת טובה היא חובה ראשונה של כל יצור ואתה חייב לי על הצלת חייך."

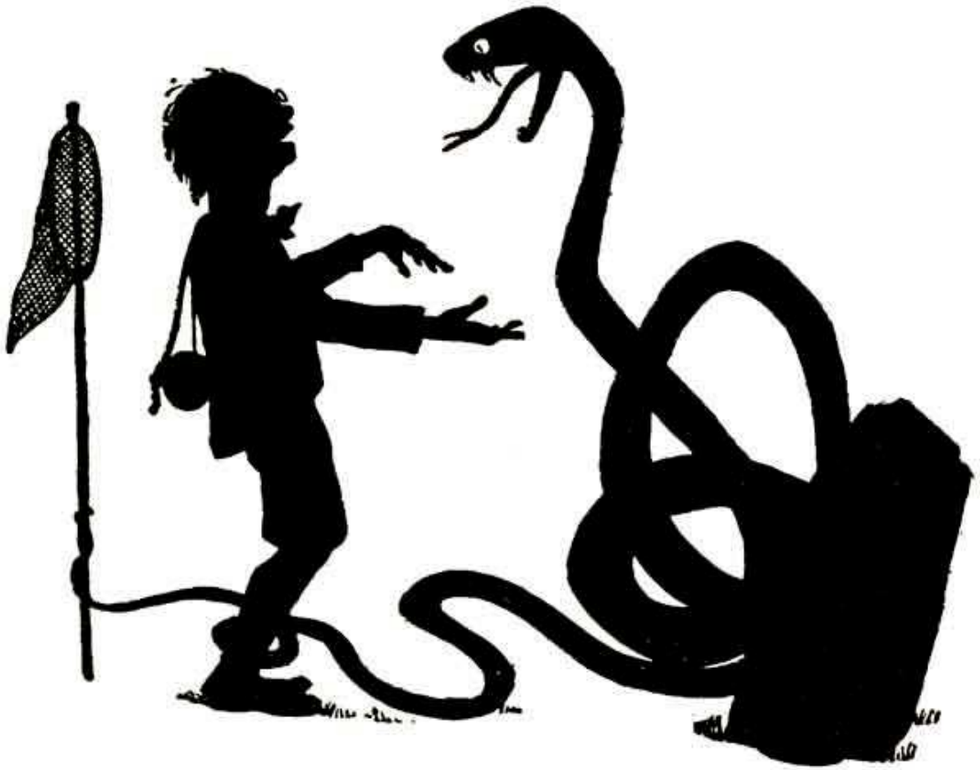

"אבל לא הצלת את חיי אם אמות מרעב" אמר הנחש.
"כן, הצלתי" אמר האיש "ואתה רק צריך למצוא לך דבר מה לאכול.",

"ואם בינתיים אמות מה תועלת מזה שהצלת לי חיים?"
והם התווכחו והתווכחו האם הכרת טובה קודמת לזכות שמירת חיים, ובסוף לא ידעו מה לעשות.
"אגיד לך מה נעשה" אמר הנחש "ניתן לעובר האורח הראשון כאן להחליט מי צודק."
"אבל חיי לא יכולים להיות תלויים בדתו של הראשון שיבוא" ענה האיש.
"טוב, אז נשאל את שני הראשונים."
"ואם הם לא יסכימו ביניהם" אמר האיש "מה נעשה אז? נשאר באותו המצב כמו עכשיו."
"טוב" אמר הנחש "ניתן להחליט לשלושה ראשונים. בכל בתי משפט יושבים שופטים בשלשות. ננהג לפי רוב הדעות."
והם חיכו עד שבסוף עבר שם סוס זקן וחלש. הם שאלו אותו האם הכרת טובה דוחה את צו המוות.
"אינני חושב שצריכה לדחות" אמר הסוס הזק "הנה אני, עבדתי קשה בשביל הבעל שלי במשך חמש-עשרה שנה עד שהעבודה שחקה אותי לגמרי ורק הבוקר שמעתי אותו כשאמר 'רוג'ר – זה שמי – לא שווה יותר לכלום. מוטב שאשלח אותו לשחיטה ואז יהיו לי לפחות העור והפרסות.' הנה לכם הכרת טובה."
אז קולו של הסוס היה בשביל הנחש. ועכשיו הם חיכו עד שעבר לידם כלב זקן צולע על שלוש רגליים, כמעט עיוור ובלי שיניים. הם שאלו אותו.
"ראו אותי" אמר "עבדתי אצל בעלי עשר שנים ועכשיו הוא גירש אותי מהבית, כי אינני יכול לשרת אותו יותר וחבל לו לתת לי כמה עצמות מדי פעם. כמה שידוע לי אף אחד לא פועל תוך הכרת טובה."
"הנה" אמר הנחש "שני קולות לזכותי. לשם מה לחכות יותר. גם השלישי יצביע בשבילי ואם לאו, הרי זה שניים מול אחד. אז בוא ואוכל אתך."
"לא, לא" אמר האיש "הסכם הוא הסכם. אולי השלישי ישכנע את שני האחרים ויציל את חיי."
והם חיכו עד שבסוף עבר שם שועל והם עצרו אותו והסבירו לו את שני צדי הבעיה. השועל

התיישב וגירד את אוזנו השמאלית ברגלו האחורית ובסוף קרא אליו את האיש. וכשזה התקרב הוא לחש לו:
"מה אקבל אם אוציא אתך מהצרה הזו?"
והאיש לחש חזרה "שתי תרנגולות שמנות."
"טוב" אמר השועל "אם עלי לשפוט במקרה הזה אני צריך להבין את המצב על בוריו. נראה! אם הבנתי נכון האיש שכב תחת האבן והנחש..."
"לא, לא" קראו ביחד הסוס, הכלב והנחש "זה היה להפך!"
"אא, הבנתי! האבן התגלגלה והאיש ישב עליה ואז.."
"או, כמה שאתה טיפש" קראו כולם "זה בכלל לא היה כך."
"סליחה, אתם צודקים. אני באמת טיפש מאוד אבל לא הסברתם לי את המקרה בבירור."
"אראה לך" אמר בקוצר רוח הנחש הרעב, והוא התחיל לזחול תחת האבן ופתל את זנבו עד שהאבן התיישבה עליו והוא לא יכול היה לזוז יותר. "כך זה היה בהתחלה."
"אז כך זה גם יישאר" אמר השועל והוא אחז בזרועו של האיש והם הלכו משם ביחד, ואחריהם הכלב והסוס.
"ועכשיו התרנגולות שלי" אמר השועל לאיש.
"תכף אביא לך אותן" אמר האיש. הוא ניכנס לביתו שהיה קרוב וסיפר כל לאשתו.
"אבל למה לבזבז תרנגולות על השועל הזקן הזה" אמרה האישה "אני יודעת מה נעשה."
היא יצאה לחצר האחורית, שחררה את הכלב שלהם והכניסה אותו לשק מקמח. את השק נתנה לבעלה שמסר אותו בתודה רבה לשועל וזה חזר עם השק למאורה שלו.
אך כשפתח את השק הכלב פרץ החוצה וטרף את כולו.
הנה לכם הכרת טובה.